

DRŽAVNI ARHIV U ŠIBENIKU

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019. GODINU

Šibenik, siječanj 2020.

SADRŽAJ

1. UVOD	1
2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA	2
2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU	2
Trajni smještaj ustanove	
Uvjeti pohrane u spremištima	
Restauracija i konzervacija gradiva	
Zaštitno snimanje gradiva	
2.2. NADZOR I ZAŠTITA GRADIVA IZVAN ARHIVA	2
Nadzor nad arhivskim i dokumentarnim gradivom izvan arhiva	
Vrednovanje	
Evidencije o arhivskom i dokumentarnim gradivu izvan arhiva	
Stručna pomoć stvarateljima i posjednicima arhivskog gradiva	
Preuzimanje arhivskog gradiva	
3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA	4
3.1. DOSTUPNOST GRADIVA	4
Sređivanje i opis gradiva	
Digitalizacija gradiva	
Korištenje arhivskog gradiva	
3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST	5
Izdavačka djelatnost	
Izložbena djelatnost	
Ostale aktivnosti	
4. RAZVOJNA POLITIKA U 2019. GODINI	7

1. UVOD

Državni arhiv u Šibeniku osnovan je Uredbom Vlade RH od 17. siječnja 2007. godine (NN 7/07). Kao samostalna ustanova djeluje od 1. siječnja 2009. godine nakon provedenog postupka razgraničenje nadležnosti s Državnim arhivom u Zadru.

Državni arhiv u Šibeniku ima sljedeće ustrojbene jedinice:

1. Odjel za sređivanje i obradu arhivskoga gradiva
2. Odjel za zaštitu arhivskog i dokumentarnog gradiva izvan arhiva
3. Odjel za dokumentacijsko-informacijske poslove
4. Odjel općih poslova

Državni arhiv u Šibeniku (dalje: Arhiv) nadležan je za arhivsko i dokumentarno gradivo na području Šibensko-kninske županije što znači da je temeljna zadaća identificirati vrijedno arhivsko gradivo koje nastaje radom stvaratelja na području nadležnosti, trajno ga sačuvati i učiniti lako dostupnim korisnicima. U tom smislu sustavno se radi na pružanju podrške javnim tijelima i ustanovama u upravljanju dokumentacijom, obavljanju vrednovanja dokumentacije, prikupljanju podataka o gradivu trajne vrijednosti i preuzimanju arhivskog gradiva arhiv. Državni arhiv u Šibeniku trenutno je nadležan za 256 stvaratelja javnoga i privatnog arhivskog gradiva prve i druge kategorije.

Uz poslove zaštite i obrade gradiva u Arhivu, kao prioritet postavljeno je jačanje aktivnosti na zaštiti i popisivanju gradiva izvan arhiva u suradnji s imateljima gradiva.

Arhivski fondovi i zbirke koji se čuvaju u Državnom arhivu u Šibeniku obuhvaćaju oko 2500 d/m dužnih metara arhivskog gradiva od 15. do 20. stoljeća. Sređivanje i obrada, kao i izrada inventara obavljaju se prema kriterijima koje određuje Stručno vijeće. Intenzitet obavljanja ovih poslova nije zadovoljavajući s obzirom na stanje sređenosti i obrađenosti gradiva, a neposredno je vezan za nedovoljan broj stručnih djelatnika. Uvjeti zaštite gradiva bitno su poboljšani nakon preseljenja u novi privremeni smještaj krajem 2009. godine, iako još uvijek ne udovoljavaju u potpunosti suvremenim standardima za pohranu arhivskog gradiva.

Ključni problem s kojim se ustanova svakodnevno suočava jest manjak stručnih i ostalih djelatnika. U Arhivu je trenutno zaposleno 8 (osam) zaposlenika što, s obzirom na količinu gradiva u arhivu i izvan arhiva, predstavlja ozbiljnu prepreku u svakodnevnom poslovanju ustanove.

U novim okolnostima započeli smo s primjenom postojeće organizacijske strukture u svakodnevnom poslovanju što je podiglo kvalitetu poslovanja osobito u području Korisničke službe. Otvaranje novih radnih mjesta pozitivno bi utjecalo na obavljanje stručnih poslova u kvantitativnim i kvalitativnim okvirima Strateškog plana Ministarstva kulture 2019. - 2021. za arhivsku djelatnost i prema smjernicama matične ustanove (osnovne poslove sređivanja i obrade gradiva i pojačanu skrb o gradivu izvan arhiva) te provođenje brojnih mjera iz područja upravnog i financijskog poslovanja koje se očekuju od ustanove s javnim ovlastima u sustavu državnog proračuna.

2. DUGOROČNO OČUVANJE ARHIVSKOG GRADIVA

2.1. ZAŠTITA GRADIVA U ARHIVU

Arhiv je smješten u nenamjenskom objektu čiji su prostorni kapaciteti u potpunosti iskorišteni. Uvjeti u spremištima ne zadovoljavaju u potpunosti norme za arhivska spremišta što utječe na zaštitu i očekivani životni vijek gradiva.

Sukladno odobrenim sredstvima za provođenje programa investicijskog održavanja i opremanja u okviru programa investicijskih potpora Ministarstva kulture tijekom 2019. godine realizirani su sljedeći investicijski programi:

- Izrađen je projekt energetske obnove zgrade, koji obuhvaća: arhitektonski projekt uređenje fasade s projektom statike za oblogu fasade, projekt rekonstrukcije elektroinstalacije te strojarski projekt ventilacije i klimatizacije zgrade.
- Započeli su radovi na rekonstrukciji elektroinstalacija (I. faza).
- Jedno spremište opremljeno je pokretnim regalima čime je osigurano 524,16 d/m za smještaj gradiva, a ukupni kapacitet spremišta ukupno je povećan za 30 % (700 d/m).
- Dovršena je zamjena stare, drvene vanjske stolarije (prozora) s novom, energetski učinkovitom low-E stolarijom i zaštitnim unutarnjim alu-žaluzinama. Tri spremišta opremljena su protupožarnim vratima T60.
- Osigurani su preduvjeti za sustavnu digitalizaciju gradiva (informatička oprema - server).
- Olakšana je dostupnost gradiva korisnicima (digitalizirana Zbirka matičnih knjiga).
- U okviru programa restauracije i konzervacije obavljani su zaštitni radovi na zemljišnim knjigama iz fonda HR-DAŠI-212 Općinski sud u Šibeniku: Osobni imenik zemljišnih knjiga k.o. Mandalina.
- Ukupno 66,8 d/m gradiva je tehnički obrađeno i opremljeno zaštitnim kutijama.

2.2. NADZOR I ZAŠTITA ARHIVSKOG I DOKUMENTARNOG GRADIVA IZVAN ARHIVA

• Poslovi stručnog nadzora pismohrana

U 2019. godini nadzorima su obuhvaćene pismohrane javnih ustanova, gospodarskih subjekata, udruga, obrazovnih, kulturnih i zdravstvenih ustanova. Obavljeno je 15 redovnih pregleda pismohrana te izdano 1 rješenje o mjerama zaštite gradiva. Za 5 stvaratelja odobren je produžetak rokova izvršenja rješenja o mjerama zaštite gradiva.

- **Vrednovanje gradiva**

Tijekom godine redovito su se obavljali poslovi savjetovanja prilikom izrade pravilnika o zaštiti arhivskog i dokumentarnog gradiva i posebnih popisa gradiva s rokovima čuvanja.

Pozitivno je riješeno 11 zahtjeva za izdavanjem suglasnosti na pravilnik i poseban popis s rokovima čuvanja, a odbijena su 4 zahtjeva.

Zaprimljeno je 30 zahtjeva za odobrenjem izlučivanja gradiva, od čega je pozitivno riješeno ukupno 25, a odbijeno 5 zahtjeva.

- **Evidencije o arhivskom i dokumentarnom gradivu izvan arhiva**

Zaprimljeno je i odobreno 10 popisa cjelokupnog javnog dokumentarnog i javnog arhivskog gradiva dostavljenih u xml obrascu i u Nacionalnom arhivskom informacijskom sustavu.

- **Stručna pomoć stvarateljima i imateljima arhivskog gradiva**

Na zahtjev stvaratelja i imatelja gradiva i u okvirima nadležnosti pružena je stručna pomoć (individualne konzultacije) vezano uz postupke odabiranja i izlučivanja gradiva, pitanja organizacije i rada pismohrana te ostalih zakonskih obveza iz područja arhivske djelatnosti.

- **Preuzimanje arhivskog gradiva**

Dovršeno je 20 postupaka preuzimanja arhivskog gradiva, od toga 7 po službenoj dužnosti, 8 ugovora o darovanju arhivskog gradiva, 2 otkupa gradiva te 3 ugovora o pohrani gradiva.

Ukupno je preuzeto 51,351 d/m arhivskog i knjižničnog gradiva.

3. KORIŠTENJE ARHIVSKOG GRADIVA

3.1. DOSTUPNOST ARHIVSKOG GRADIVA

- **Sređivanje i obrada gradiva**

Tijekom 2019. godine sređeno je i obrađeno ukupno **88.56 d/m** gradiva. S obzirom na manjak zaposlenika nije se pristupilo obradi gradiva prema planu rada za 2019. godinu nego su tijekom godine odabirani prioriteta za obradu.

1. Sumarni inventar HR-DAŠI-232 Okružni sud u Šibeniku (1945.- 1990.) – sređivanje, obrada, tehničko opremanje; inventaru je priložen analitički popis sudskih predmeta
35.5 d/m
2. Izrada analitičkog popisa, obrada i tehničko opremanje spisa eksproprijacije, nacionalizacije, konfiskacije (HR-DAŠI-29 Narodni odbor kotara Šibenik, HR-DAŠI-45 Narodni odbor općine Šibenik, HR-DAŠI-47 Skupština Općine Šibenik)
8.2 d/m
3. HR-DAŠI-30 Gradski narodni odbor Šibenik (1946. – 1955.) – sređivanje i obrada gradiva
8.5 d/m
4. HR-DAŠI-129 Izgradnja – građevinsko poduzeće Šibenik (1945. – 1962.) – obrada i tehničko opremanje gradiva
6.9 d/m
5. HR-DAŠI-47 Skupština Općine Šibenik (1962. – 1990.) – obrada i tehničko opremanje gradiva
9.7 d/m gradiva
6. HR-DAŠI-29 Narodni odbor kotara Šibenik (1946. – 1962.) obrada i tehničko opremanje serije agrarnih spisa
4 d/m
7. Identifikacija, razvrstavanje i evidentiranje gradiva izdvojenog tijekom sređivanja drugih fondova
2.5 d/m
8. Izlučivanje gradiva (HR-DAŠI-290 Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Županije Šibensko-kninske, HR-DAŠI-278 Tiskara Malenica, HR-DAŠI-231 Periodika)
13.26 d/m

- **Digitalizacija gradiva**

Dovršena je digitalizacija HR-DAŠI-191 Zbirke matičnih knjiga. Digitalizirane su 224 knjige i 5 anagrafa (8.86 d/m, 28.535 snimaka).

Započela je digitalizacija serije HR-DAŠI-212/4 Zemljišne knjige Općinskog (Kotarskog) suda u Šibeniku. Digitalizirane su 102 knjige k.o. Gorica i 1 knjiga k.o. Mandalina (7,83 d/m, 17.934 snimka).

• **Korištenje arhivskog gradiva**

Ukupni godišnji broj posjeta čitaonici:	1129
Ukupan broj registriranih korisnika:	987
Ukupan broj zahtjeva za ovjerene preslike gradiva:	519
Ukupan broj pisanih zahtjeva:	126
Ukupan broj riješenih zahtjeva:	645
Ukupna količina korištenog gradiva:	110 d/m

Najčešće korišteno gradivo:

- gradivo lokalne uprave i javnih službi
- sudski spisi
- javni bilježnici i odvjetnici
- matične knjige
- gradivo društava, udruga i udruženja
- gradivo gospodarskih subjekata
- obiteljski fondovi
- službena glasila i tisak
- zbirke gradiva (kartografska, fotografije, i dr.)
- Arhivalije (*Miscelanea*)

Korisnicima su pružene obavijesti o arhivističkim obavijesnim pomagalima i načinu korištenja knjižnice arhiva, o postupku naručivanja gradiva i načinu rada s gradivom, o načinu obilježavanja gradiva za izradu preslika, o pravilnom citiranju korištenog arhivskog gradiva, te o postupku izdavanja ovjerenih preslika gradiva.

3.2. KULTURNO-PROSVJETNA DJELATNOST

• **Izdavačka djelatnost**

Tijekom 2019. godine objavili smo:

- D. Požar-Perković – J. Paić, *Šibenska gimnazija (1909. – 2019.)* – u suradnji s Gimnazijom Antuna Vrančića
- N. Isailović – A. Jakovljević, *Petrovo polje u vrelima osmanskog razdoblja (1528. – 1604)* – u suradnji s JU Nacionalni park Krka

Sudjelovali smo na sajmu knjiga u okviru Kliofesta 2019., a na poziv Hrvatskog državnog arhiva sudjelovali smo i na Interliberu 2019.

- **Izložbena djelatnost**

Povodom Noći muzeja 2019. izložba „Srednjovjekovne utvrde na rijeci Krki“ gostovala je u Kninskom muzeju.

Izložba „Ante vitez Šupuk i njegov grad“ gostovala je u Hrvatskom povijesnom muzeju (ožujak – svibanj 2019.)

- **Ostale aktivnosti**

Zbog nemogućnosti pronalaženja odgovarajućeg prostora za izložbu, povodom Međunarodnog dana arhiva 2019. organizirali smo:

- Predavanje Joška Zaninovića „Šibenska ratna luka u Prvom svjetskom ratu“ učenicima sedmih razreda Osnovne škole Jurja Šižgorića Šibenik
- Dan otvorenih vrata - organizirana stručna vodstva uz prethodnu najavu
- Predstavljanje knjige Ante Birina *Šibenski bilježnici: Juraj de Dominicis (1469. — 1470.)* (izdavač: Hrvatski institut za povijest; suizdavači: Državni arhiv u Šibeniku, Državni arhiv u Zadru). Knjigu su predstavili recenzent dr. sc. Tomislav Galović s Odsjeka za povijest i Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu i autor dr. sc. Ante Birin s Hrvatskog instituta za povijest.

U posjetu arhivu bili su:

- studenti Upravnog studija Veleučilišta u Šibeniku u sklopu kolegija Uredsko poslovanje te
- učenici petih razreda Osnovne škole Jurja Šižgorića Šibenik u sklopu predmetne nastave povijesti.

4. RAZVOJNA POLITIKA U 2019. GODINI

Kako bismo uspješno odgovorili na nove zahtjeve okruženja u kojem djelujemo, tijekom 2019. godine nastojali smo povećati vlastitu učinkovitost i kompetencije.

- Kroz sudjelovanja na znanstvenim i stručnim skupovima, seminarima i posjete drugim arhivskim ustanovama potakli smo razmjenu znanja i iskustava naših stručnih djelatnika:
 - Konferencija *Venezia e il suo Stato da mar* (Venecija, 14. – 16. 2. 2019.)
 - Radionica o preventivnoj zaštiti arhivskoga gradiva na papiru (Hrvatski državni arhiv, 1. 10. 2019.)
 - CREARCH seminar „Arhivi i nakladništvo – izvori, baština, publika“ (Gospić, 4. - 5. 10. 2019.)
 - 51. savjetovanje hrvatskih arhivista *Upravljanje elektroničkim gradivom i suvremena arhivska praksa* (Slavonski Brod, 22. – 25. 10. 2019.)
 - Seminar *Zaštita kulturne baštine u kriznim uvjetima* (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 7. 11. 2019.)
 - Radionica *Virtualne izložbe digitalizirane građe* (Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, 19. 11. 2019.)
 - Radionica *Zbirna građa* (II. ciklus osposobljavanja: Pravilnik za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima; Hrvatski državni arhiv 10. 12. 2019.)
- Nizom internih mjera pokušali smo povećati učinkovitost radnih procesa i sustava koji ih podupiru aktivnim uključivanjem zaposlenika u oblikovanje i vrednovanje tih procesa.

KLASA: 003-08/20-03/01
URBROJ: 2182/1-47-01-20-1
Šibenik, 30. siječnja 2020.

Ravnateljica
mr. sc. Nataša Mučalo